

Womhaj Bóh!

Czisko 32.
12. augusta.

Lětnik 10.
1900.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Esmlerjez knihiczišczetni w Budyschinje a šu tam dostač ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

9. njedzela po šwi. Trojizy.

1. Kor. 10, 12.

„Teho dla, komuž šo šda, šo šteji, tón šo hladaj, šo njepadnje.“

Czahanje Šraelskich džěczi psches pušczinu wostanje ša wschitkón czap šnamjo ša człowšte žiwjenje. Š doma teje šlužby w Egyptowskej ł šwobodze šlubjenego kraja; š wotrocžkownstwa ł knježenju! Ale mjes tym dolhe kłodjenje, tam a šem; czahanje psches pušczinu š wjele nusy a tradanjow; woczehujenje Bože psches khotnosč a dobrotu; wschelake špytowanie wěry a pošlušnosče; wschelake šnamjenja Božeje pomozy, ale tež Božeho khostanja. Šchtož je tón knjes chyzł, je wón dozpił. Wón poniži a špyta lud, „šo by šo šjewilo, šchtož by w jeho wutrobje bylo, hacž budža jeho kasnje džerczecz abo niz“. Kóšbud Boži pak ma šo tak: „To šu ludžo, kotrychž wutroba pschezo bludži a woni njechadža moje pucze pošnacž; šo šo pschibahach w šwójim hněwje, šo woni ł mojemu wotpoczinku pschincž njedyrbja. (Ši. 99, 11.)

„To šo pak wschitko šta jim ł šnamjenju“, praji šwi. japošctoł, nam pak je napišane ł wuczbye. Bože wotpohladanje wostanje to šame, dyrbi šo šjewicz, šchtož je w našchich wutrobach. Wón je nam wjazy dał hacž džebacz kasnje; my mamy ł temu tež ewangelij; my nima-my jenož Mójsaka, my mamy tež Šhrystuša. Nam je wjazy šlubjene, hacž Šraelskim džěczom, niz šemški kraj, ale wótzny kraj w njebjěbach. Nětk je Boža wola, šo

bychmy my w šwójim šemškim žiwjenju a we wschěch špytowanjach jeho šwěru šaczuli a jeho wótzowštu ruku pošnali. „Bóh je šwěrnny“, rěka w našchej šwi. epistoli; „žane, khiba człowšte špytowanie njeje waš nadešchło; wón waš njebudže psches wasche šamóženje dacž špytowacz; ale budže czinicž, šo to špytowanie tak kónza dobudže, šo wy jo šnjescž móžecze“. A tola je w našchich ewangelškich wošadach wjele człowjekow, kiž w špytowanjach njewobšteja, ale podleža.

Njejšu te hrěchi, na kotrež šwi. epistola špomni, tež šchłoda našchego luda? Šak wjele je pschibóžnych! Šak hušto dyrbimy šhonicž, šo maja ša šbože žiwjenja jěcž a picž! Šak wjele šrudnych wězow šhonimy wo njepózcžiwosčzi, wošebje tež mlodeho luda! Šak wjele lohtomyšlnosče, Bohašpytowanja, šak wjele morkotanja a štaranja! Še runje, šak tehdy. A tola je šo to wscho nam ł šnamjenju štalo, šo bychmy lóžšcho měli a w špytowanjach wobštacz móhli. Tola widžimy wjele šwójbow kónz wsacz psches nanowe wopikštwo; džěczi-džěczi šdychuja pod jebanštwom a njeprawdosčzu prjedawšchich narodow, telko štawow našchego luda čžerpi pod Božim hněwom. Nješlšchimy? njewidžimy? šmy hišcže pschezo hlupi?

Šso drje na jenyum dnju njenawuknje, Bože pucze šrošymicz. Še wjele džěka, próžy, próštwow a šylšow trjeba. Ale Bóh je šwěrnny; wón ma ščžerpliwosčž š nami. Wón je rólnik, kiž na žně čžaka. Psches šle a dobre dny naš dopomina a ł šebi čžehuje. Našch lud je knjesowu šylnu ruku hušto šhonil. Šóždemu domu je

Bo žohnowauje a pomoz, spytowanie a wotczehnjennie Anjesowe pokasalo. Nichtón bo njesestari bjes teho, so wschehomóznju ruku Anjesa njeptynje. A t wschém tutym samšnym nashonjenjam mamy hiščeje warnowaze wopokasma i prjedawšich čašow, haj, i tamneje starodawneje jańdzenoščeje, kotraž tola psches snajomštvo se starym sakonjom pschezo čerstwa wostanje w nashimaj woczomaj.

Slyšchmy po tajkim Anjesowe słowo! Schtož spyta, po nim žiwj byč, nawučnje móz a sczerpnošč. Ale nichtó njebudže rucze mištr. Sich wjele jašo wotpaduje. „Komuž so ida, so steji, tón so hladaj, so njepadnje“, tak so nam dženi pschitwola. Twjerdži a wěšči budžemy halle posdže. Duž njebudžmy pschekhrobli. Abraham dyrbjesche pschezo i nowa wo wěru wojowacz, Pětr wo to, so Ahrystuša wušnawasche. Luther čujesche hněw jako koł w swojim čěle a August Hermann Franka swučowasche so dolho w dowěrjenju na Anjesa, doniž se wschej wěrnosčju na durje swojeho doma sa šyrotj tón schpruch stajič njemóžesche: „Kotšič na Anjesa čakaju, dostanu nowu móz, so i schidkami horje slecza, jako hodler, so běža a njewuštanu, so khodža a njewošlabuu“.

Bóh luby Anjes daj tež nam wschitkim we wschém, schtož naš spytuje, dobyče psches našeho Anjesa Jesom Ahrysta.

Samjeń.

Puczowanie po Božim pišnje

abo

čajte myšle nadeńdžech, Bože słowo čitajo.

Podawa šwěrnj čitar „Bomhaj Bóh-a“.

I. knihi Móšafowe, 11. staw.

(Potračžowanje.)

Wobryedž arabisheje puščiny i wječorneje strony, wyškofich hórškich rjadow Tawruša na šewjernej stronje, iranškeje wyškofe ležaneje krajiny na narańškej stronje a dalokého morja na južnej stronje roslěhaju so krajiny, šwoje wodj do Eufrata a Tigrisza sczelaze, 160 mil po dolhosčzi a 50—70 mil po schěrokosčzi. Wobej režj stej režnej dwójnikaj. Nižo w rosprawje wo paradisu Frat a Siddefel mjenowanej, wosnamjenitej se šwojim mjenom šwoje wošebitoščeje. Tigris je wotra, i nahloščju wětra khwatata rěka; Euftrat pak khmanje do přědka běžaza. Seje žorli ležitej w Tawrušu, jene blisko druhemu. W nimaj šhromadžuja so wschě wodj, kotrež i wječorneje strony armenškeje pschińdu, wyškofe ležaneje krajiny a i južnych namješnych iranškich stron. Potom khwatataj dale pornjo šebi, bližitej so bóle a bóle, doniž so njesjednocžitej „w arabškej režy“ = Schat el Arab a so do persiškeho móšiškeho šalima wulinjetej. Tak je krajina wobedu rěkow, kotrež šwjate pišmo Aram Naharajim (Syriska wobedu rěkow) narješnje, wulkotna dolina mjes šrjedžnosěmškim a indiškim morjom, hotowa dróha i Indiškeje do Europy, i narańšchich do nawječornych krajow.

Ludžo, babelsku wěžu twarjazy, snajachu Božu wolu, po kotrež mējachu wschu semju wobšydlicž. Tola woni njechachu ničjo wjedžecž wo powšchitkowym rosšchěrjenju, chzedža radicho w plódněj krajiny wostacz a šebi tu wulke šwětnje kraleštvo šalozicž. Wěricž so hodži, so běchu Hamitojo, Nimrod trasch jako najpřěnschi, tule myšl porodžili. Čzi mējachu, so móhli so Noachowemu poklecžu najšepje sminyč, hdyž požohnowanje, šafetej date, powrócža; tón pak mějesche wutrobu polnu myšli, tak móhł nade wschitkimi knježicž.

Tehdy štupi Anjes dele, so by wohladal město a wěžu, schtož běchu čłowške džěči natwarili.

Woni mējachu se šwojimi njewěrjazyhmi a wopacznyhmi myšlemi, so je Bóh daloko a so so wo nich nještara, schto tu činja a schto šu šebi wotmyšlili, a so dyrbi so jich skutk poradžicž, dokelž šu so i mnogimi rukami a i krutej wolu do džěla dali. Tola Bóh bě jim blisko wot wscheho špoczatka a hladasche stajnje na nich.

Tola Anjes, dlějšchi čaš jim mjelčjo pschihladawšchi a jim

wotpuščeziwšchi, so šmědžachu po šwojej woli čžinicž, džesche w radže Božeje šwjateje Trojizy: Šlaj, čzi wschitzy šu jenož jenajši lud, a jenajši jasył mjes nimi wschitkimi, to wschaf by wscho dobre a khmane bylo, bychu-li woni pobožni byli a so mje bojeli; tak pak šu woni bjesbóžni a nahrobli a šu to šapocželi čžinicž; njewobarali so jini i prawym čašom, dha woni nješchestanu wot teho wscheho, schtož šu samyšlili čžinicž, a poradži-li so jim škóncžnje šwój skutk, dha budža dženi a bóle nahylnišchi, nahroblišchi a šašaklišchi.

Duž dha njemjelčmy a nješchihladujmy dale wjazy, ale škutkujmy! Štupmy dele a směšchjmy tam jich rěč, so by žadyn drugeho rěč njefrošmył.

A Bóh štupi woprawdže dele a dokonja po wschelakorych puczach šwojeje mozy a mudrosčje, so šo ludžo pschi twarjenju rosšchěpichu do wschelakorych stronow, towarštwow a župow, so šapocža kóžda župa hinaschu rěč rěčecž, doniž so jenotliwe župy wjazy mjes šobu njerosumichu; duž škóncžnje na twar šabwšchi šo žyle džělachu a do žušch krajow wučahnychu.

Tak rospróšchi jich Anjes wotšal do wschitkeho šwěta, so čzi, kotšič běchu w Sinearškim kraju wostali, město twaricž pschestachu, wschaf tu i temu wjazy došč ludži njeběchu.

Šiščje dženiška nadeńdžaja so mjes Babilonskimi rospadankami wulkotne powostanki nekajšje wěže; wěžiny šalozk mēri na wschě 2000 stupnjow koło wokoło; šalozk je něhđe 200 stopnjow wyškof, wěža šama na podložku stejaza pak něhđe 35 stopnjow. Twarjena je tak, kaž je w 3. schtucžy prajene. Šymle rospadankam narješnje šo: Biers Nimrud. Arabojo maja sa to, so je to babilonska wěža, i wobnjom šapuščena.

Teho dla bu tutemu šapocžanemu a halle sa posdžiške čašy i wěžu dotwarjenemu městu mjeno Babel = směšchěža date, dokelž bě tam Anjes prjedawšchu jeničku rěč směšchal a bě rěč wschitkich krajow i nej ščinił, a dokelž běšche čłowške narodj wotšal rospróšchil, dotal tu hromadže bydlaze, po wschitkim šwěče sa šelegowy čaš se Semoweho roda, kotryž běšche živy 1757—1996 po štworjenju šwěta.

Tehdy běšche šo čłowšestwo po powšchitkowym wulicženju na něhđe 30,000 dušchow rosšmnožilo.

Šako ludžo, w Sinearškej hromadže bydlaze, hrošne šłowo prajachu: „Šójmy, twarjmy šebi město a wěžu, kotrež wječch by do „šebješ došahnył, a ščinił šebi mjeno“, dha běšche čaš hotoweho pohanstwa pschishol. Pohanstwo šewi šo i džěla i tym, so žitwego Boha šapřěje a šbóžnosč šapřewa, wot njeho dopřědka wotmyšlenu, a i džěla šewi šo i bludom, so móhlo šebi se šwojej mozu a mudrosčju wupomhacz a dopomhacz se šwojimi šředkami i šbóžnosčzi. A tola mějesche tele čłowške wotwobrocženje wot Boha Božemu knještju pošlužowacz, so by čłowšekow po směšchěnju rěčow a rospróšchěnju narodow škóncžnje po dolhim bludženju i šbóžnosčzi dowjedł, dawno sa nich hižo wotmyšlenej.

Pohanstwo je šhubjeny šyn, kotremuž nan, dokelž njecha dlěhe we wótžnym domje pod nanowym dohladowanjom, jastaranjom a přěstonjenjom wostacz, do dalokého šwěta čahnyčž da, derje šnaje, so tola škóncžnje, hdyž je nanowe namrěštvo pschěčinił a hdyž je tak daloko, so by radlubje šwój brjuch se šwinjaznyhmi šłodžijnami pjelnil, hižo nusa a šačžwanje bėdnosčje budžetej jeho napominacz, so by šo do wótžneho doma wrócžil, so by i wješelosčju a i džaknej wutrobu dostal městaczko, sa njeho pschihotowane a tež šahowane. Namrěštvo pak, kotrež šyn i wótžneho doma dostanje a kotrež w pohanstwoje pschěnjacha, šu poklady přěnschego čłowškeho žiwjenja w pracadžach, hdyž Boha hiščeje čšesčachu; ale tež khutny, nje-wotpokasomny přěstoń (Gal. 3, 24) i wótžneho doma, šakon do wutrobj šapřěhany (Rom. 2, 15) je jeho pschewodžowal na jeho bludnych puczach, a tež w najdalškej dalinje a w najšrudniškim šabludženju wjasa jeho hiščeje jedyn powjas i wótžnym domom: Dooomněče na to, i wotkal wón wukhadža (šp. š. 17, 29), šnutšlowne, stajnje šo wonowjaze požadanje a žedženje, nihdy nje-pohlušchomne, po šhubjenym pokoju we wutrobje.

(Potračžowanje.)

Młodošne towarštwó sa rošbudžene šchěščžianštwó.

Šzmy hižo w šwojim čašju lubych čžitarjow na tole wazne ijednocženje mlodych šchěščžianow wschitkich krajow pokasali, kotrež chže mlodych w šchěščžianškej myšli a i šchěščžianštemu žiwjenju

sjednoczić. Takie sjednoczenie w naszym czasie, hdzež wera khabla a njewera so rossherja, ma wulku waznosć, hdyž chze na mladych dzelacz. Duž tež rad nowshe powjescze wo skutkowanju tuteho towarstwa podamy, kotrež su so nam pschipsblale i próstwu, je w „Pomhaj Bóh“ woczishecjeć.

Młodostne towarstwo sa roshbudžene kshesczijanstwo
mješeshe sańdženy měřaz dvě waznej shromadźisnje.

I. 19. internazionalna (sa wschitke ludy) šwětna shromadźisna młodostneho towarstwa sa roshbudžene kshesczijanstwo w Londonje wot 14.—20. julija w Londonje běšhe wopokasmo wo mozy šwět wopshimujazeho hibanja. Zeje hłowne heřlo je: „Stara šylnošć sa nowe lětitotetki.“ Pschi wschej wójnskej harje wuczijnjesche liczba pschitomnych se wschěch krajow šwěta, psches 50,000: Australisfa, Šapanisfa, Šuzna Afrifa, Šudisfa, Šchpanisfa, Šranzowisfa, šamo Šolharisfa, Šurkowisfa a Šegiptowisfa njepobrachowachu. Šhromadźisny wotbychu so i dohom w dwěmaj wulkimaj stanomaj a w tšoch wulkich halach w pońnožnym Londonje, wot kotrychž kóžda š hacž 1400 šydlow wopshishe. Wotewrjensfa shromadźisna mješeshe so pod wodženjom duchowneho Mengerera w Albertowej hali. Kóždy króc, hdy bychu šastupjerjo Němskeje rěčeli, běšhe powšchitowne šahorjene pschihlořowanje šhschecž. Šnujaze běchu šłowa wotpóšlaneho i Šranswaalškeje, kotryž wopřjedž tuteho bratowškeho hromadžebycza je wschěch narodow šwoje bolosťne cžucze wupraji, šebi pomyšlo na bratrow w Šfrizy pschecziwo šebi wojowazych. Šusto so na šhutne podawki našcheho cžaka pokaja. Šako pschedšyda, duchowny Šlark, kotryž běšhe so runje wot pucžowanja i Šhiny wrócził, na tule šrudnu wójnu špomni, šo shromadženi hnydom sa pschescžehanych a morjenych kshesczijanow modlachu.

Šo lětnej rošprawje generalneho šekretara w tu šhwilu 59,712 mladostnych sjednocženštwow se shromadžnej liczbu šobustawow wot 3,500,000 šobustawow, kiž cžuja so sjednoczeni psches to šame šlubjenje zylje šwěrnosće, Bohu šhwjećeneho podacza, horliwego šluženja Bohu a praweho kshesczijanškeho sjednocženja a šu pschesjene we wschědnej modlitwje a cžitanju Božeho šłowa.

Šajwaznišhe běšhe wutoru popońnju, hdzež so w shromadžisnach i dohom wot dobrnych 4 rěčnikow wo šwjatkovénej mozy w našhej wutrobje rěčeshe.

Šara pošbehowaze běchu shromadžisny w němskim wodžělu a wošebje šrijedu popońnju, jako šo wschitzy wotpóšlani sjednocžichu, kotřiž jendželstu rěč njepowjedaja. Duž běchu tam Šchpaniszy, Šranzowiszy, Šdanszy, Šchwediszy, Šapaniszy, Šollandiszy, Šchwajzaršy a Němszy se sjednocženych štatow, i Šondona a Němskeje hromadže. Ša kónzu wschitzy wóteze našch špěwachu, kóždy po šwojej macžetnej rěči.

Wutoru cžinjachu so wulěty na šajwaznišhe městna Šondona.

Wošebje rjany wulět běšhe do Šindsora, kotryž běšhe wudawař nowin „Review of Reviews“ (kiž je pscheczel burow w Šfrizy) ša šwoje pjenjšy šarjadował. Ša njón běšhe 70 šastupjerjom wschěch krajow šwěta pscheproschenych. Šo wobjedže dyrbjeshe kóždy rěčecž wo: „Šwoja nadžija a moje wotmyšlenja sa pschichod.“

Šón šamy wječor němski pschekupz němskich wotpóšlaných k wulzy šohnowanemu hromadžebyczu pscheprořy. Šoni telegram na němskeho šhěžora wotpóšlachu.

Wošebje šahorjaza běšhe shromadžisna wot wjazy hacž 1000 šobustawow dzěšcžoweho šwjastfa sa roshbudžene kshesczijanstwo. Šhromadžisna wobšamny so i džafnej špěwanškej Božej šlužbu, w kotrež wošebje: „Nječ Bohu džakuje“ a Šutherowy šherluich: „Šed'n twjerdy hród je našch Bóh šam“ mózne hnujaze ššónčenje šticžichu. Ša to wotměšhej so dvě wjetšhej šwjatocžnosći, na kotrymajž jenotliwe narody i Božim šłowom a shromadnym špěwanjom so šhschecž dachu. Šo běchu pošbehowaze wšomitnjjenja, šaž žyla šonferenza, kotryž na wobdželenych móžny šacžishecž wo wulkosčzi mladostneho towarštwoweho hibanja cžijnjeshe, dokelž je sjednoczene i šhutnosčzu wěrjazeho žiwjenja. Šobšedžbowacz so dyrbi, šo šu hłowne šařady cžisčze te šame we wschěch dželach šwěta a maja šajfu žiwjenšku waznosć, šo šo wona w jenej myšli mješ wschěmi ludami pschipsnawa.

Šchtóž šistoriju mladostneho towarštwoweho hibanja cžisčze šo je šamostatnje nastalo a bješ kóždeho šliwa wot druhich krajow šo rošwilo. Šo je němske mladostno-towarštwowe hibanje cžisčze

a pošnje na biblistim šažožku šažožene a džěla, wo tym šwědcžeshe w jenotliwym

II. němska shromadžisna mladostneho towarštwoweho roshbudžene kshesczijanstwo we Šernigerodže.

26. a 27. julija. Šo tutej waznej shromadžisnje powjedamy lubym cžitarjam ša tydžen.

Wšhelake i bliska a i daloka.

— Šwjelaza je powjescž, šo šo w bližšim czasie Šupjansfa wošada wot Šhwacžanskeje džěli a šako šama šwojeho duchowneho doštanje. Šnjesh duchowny Šitelaf šako do Šupoje pschińdže a Šupjanszy so wješela, šo móža jeho šako powitacz, kotremuž šu šak njerad cžahnyč dali. Ššnano šo nětko tež pošlednja nadžija dopjelni, šo šo Šupjansfa wošada šamostatna cžini. Šě šo šu pschi tym wšhelake wobčeznosčze pschewinyč, ale dokholětně próžowanja dyrbja tola ššónčnje k wušpěhej wješecž, šo móže tež duchowny w štatnym šastoinštwje we wošadze wošacz.

— 10. njedžela po šwj. Šrojizy šo bliži. Ša njej špominašny na wutupjenje Šerušalema jako šud Boži, kotryž dopušecžzi na židowški lud. Šdyž nam 10. njedžela šrudne předowanje džerži wo šabludženju israelskeho luda, my i kshesczijanškej nadžiju pošmyšliny na našchu pschibšlyšnosč, tež israelski lud šako k temu Šnjesej dowjšecž, šo bychu w šwětle ewangelija šhodžili. Duž dopomni naš 10. njedžela na mišionstwo mješ židami. Šale šollekta je wot žyršwinskeje wyschnosčze pschiswolena a móže šo, hdzež to žyršwinske přjóđštejerštwowobšamnje, hromadžicž. Duž tež šako pschedšyđstwo ewangelškeho hłowneho mišionštwowoprořy, šo by šo šale wazna šollekta w našchich Božich domach hromadžila. Ša temu je tež lecžaze šopjeno wudało i tym heřlom: Šš. 51, 20: „Šžin dobrotu na Šionje po šwojej hnadže, a natwař Šerušalemške murje.“ Š hnutymi šłowami pokajuja na cžezke škutkowanje mješ židami, kotřiž šu cžezko ša ewangelij dobyč. Šeho dla je tež wjele šredkwow trjeba, šo by šo to cžezke džělo špěchowało. Šječ šo tež na našchich wutrobach dopjelni to pschecze, i kotrymž šo to lecžaze šopjeno ššónčzi: „Nječ tež šole lecžaze šopjeno šohnowane džělo dokonja, wašche wutroby k džěšbraczu ša Šsrael a ša mišionštwowomješ Šsraelom pošnuč a šwólšiwě cžinicž, i woporami na darach a modlitwach šobu k temu pošmacž, šo by šo Šsrael twarił.“

— Wazne pscheměnenje šo 1. šeptembra w poštnym wobšhadže mješ Šudyšchinom a Šucžinu štanje, kotrež budže wěšcže wschitkim wobšhdlerjam tuteje štrony jara witane. Šacž šotal jěđžišhe dopońnja i Šucžiny do Šudyšchina a popońnju i Šudyšchina do Šucžiny mały wocžinjeny pošť i jenyh šonjom, na kotrymž móžachu šo na šajwysšhe 3 wošoby šobu wješecž. Duž dyrbjachu šusto wjele šedžo wošacz, dokelž běšhe pošť hižo pošny. Šo běšhe wulki njedostatk. Duž je šo nětko poštna širezija roshbudžila wot 1. šeptembra wulkemu poštej (omnišubej) i dvěmaj šonjomaj dopońnja do Šudyšchina a popońnju wot Šudyšchina do Šucžiny wobšhadžecž dacž. Šnětko budže šole nadžija, šo kóždy, kiž chze i poštom jecž, tež města namafa. Ša šule šrajinu, kotraž je wotležana, je nušne, šo maja tež ludžo jěđnu škladnosč.

— 4. augušta šu šo pruhowanja theologow w Šipšku ššónčžilo. 33 šudowazych běšhe šo k pruhowanju šamolwilo, i kotrychž jedyň do pišnych pruhowanškich džělow a jedyň do rtneho pruhowanja wróczo šupi. 2 buschtaj dla nješpořožnych pišnych džělow do rtneho pruhowanja wróczo pokasana. 29 šu pruhowanje wobštali. Šón króc mješ nimi žadny Ššerb njeje.

— Pschi žyršwinskim šonzerče w Šrodžišcžcu, kotryž mješeshe šo šańdženi njedželu, a kotryž je bohacze shromadženym pošlucharjam psches šrařne pschednoschki wulke wššchemjenje poššicžil, je šo ša šwarški šond 314 šriwnow nahromadžilo.

Šist šujesa šararja Šawcžeka i Šameriki.

(Ššónčenje.)

Šu w Šamerizy je to wšchnje. Šdyž je něhdže nowe towarštwowowošožene, dha amerikanške žyršwje šwojich mišionarow ščelju, šo bychu nowych wobšhdlerjom do wošady šhromadžili. Šak dokho hacž duchowneho placzfa towarštwowowomišionštwowowostawa mišija. Šdyž pak šama šebi žyrškej natwari — dha štanje šo „šull šledged church“ — t. j. wošada. — Ššłowakam pak ničtó móhl njeje mišionarow šlacž, dokelž ničtó jich rěč njemóžeshe.

Bo tajnim wobstarachu so krami. A to dyrbi so prajic, so jim „Dankeewo“ w tym móznje wupomhachu. Na pschiklad jim loth (semju) sa zyrkwoje darichu, haj, tež s dollarami jim wupomhachu. Ale we wulkim a zplym so Esłowazy krami wobstarachu.

Tež w tajkich městach, hdžež fararja dostacž njemóžachu, shromadziču so do sjenoczenjow a tute pomjenowachu „Esłow. ev. Jednota“; jenotliwe městna s jednoczenja pak čizka tuteje jednoty, kotrej žebí „charter“ wubrała na zyłu Ameriku jako „charitallé Union“. Tuta sczele swojich wotpóblanzow do město, kotrej so postaji na wuradžowanja tutych wotpóblanzow, kotrej žebí jeneho pschedšydu wuřwola a kóžde tji lěta so shromadžuja. Poslednja shromadzična běše w mojej wořadže Wilkes-Bowe. Wotpóblanzow placzi zyła Jednota. We Wilkes-Bowe bě 50 čizkow reprezentowaných, wot teho čaša je sašo 10 nowych pschibulo. — Tuta shromadzična je mi napořožila, so bych kóžde čizko pschidželať tomu abo druhemu fararjej, so bychu niz jenož w džełe kšesčizjanskeje lubošče psches jene byle, ale tež jene čželo w zyrkwinskim nastupanju byle a twarile. Dželo kšesčizjanskeje lubošče tať stutkuje, so dawaju thorym šobustawam podpjeru 5 dollaram w tydzenju a šmjertnu podpjeru 400. Woni šu wobjamkli, so tež budu bracz sa šobustawow s zyleho šwěta šlow. sa šastupne 2 a lětnu placzišnu 5, ale na šmjertnu podpjeru.

Nascha amerikańska šlowjansko-evangeliska zyrkej budže shromadzišny wotdžeržowacz w Braddocku kaž w šrijedzišnje mjes New-Yorkom a Minnepoles-om. Wschitzy najšchi šlowjanszy fararjo šu pozitivneho ducha. Wamny pak tón nadawł, so bychmy sa džeczi dobre šchulste knihi wobstarali, sa konfirmandsku wučbu; k tutej budža so Wasche knihi najšepje hodžecž a dowolnošč wot Waš k pscheložku mam. Dale bibliste stawišny. Tu tež lěpschich knihow nimamy, hacž jafke šchulste stawišny, ale prascha so, hacž dowolnošč k temu dóndže. Džeczi thodža do public šhort ale šobotu so po amerikaškim pschikladže w katechizmje, thěrłuschach a biblistich stawišnach wučza.

Šichi tajkim naschim prózowanju nimamy wot kraja žadyn šadžewł, ale wšchu pomoz.

Šichi zyrkwinych šlužbach lubi so naschemu luděj porjad kšesčizenizy, wot Waš wužiwanj. Nanišche Bože šlužby dyrbinj šlužicž po šlowjanskim waschnju. Popoldnišche pak šlužimj po šakškim waschnju. Šichi wotkasanju teho Knjesa džeržimj šlowjanški porjad, kotryž w tym wobšteji, so so psched špowjednej modlitwu špowjedne praschenja kladu; ale špowjednu modlitwu šmy sa wjedli, kotraž so w Šakškej wužiwa, a kotraž so w šastaršku tež w naschej zyrkwi wužiwasche. Bóh tón Knjes čžyl to wšchitko k šwojej čžeczi a k wumóženju naschich dušchow wodžicž.

A tež Wam, wyškolodostojny knježe! a tež Waschemu zylemu wyšozny čžesčenemu domej čžyl strowošč wobradžicž, a hdžž Waš wšchěch s Waschimi šastojnskim šobubratrami na město Jeho šwěrneho Šmischa postaji, kotryž so nětko wješeli pola teho Knjesa: Duž wón, tón šamy Knjes a Wótž wšcheje šmilnoščje a hnady, čžyl tež s Wami byčž na kóždym měsčje, pschi kóždej krocželi a pschi kóždym džele. Haj, wón čžyl Waš wšchěch šwješelicž a wobšbožecž s wulkim žohnowanjom w jeho džele a we Waschim ludu, so by žohnowanje čžazneho a wěčneho žiwjenja do wšchěch stronow šerbskeho luda wukhadžalo a Waschich shromadzišnow a šemšerjow.

Šiščje šlowo wo Amerizy, čžesčeny Knježe! tu je šibirski powětr. Tónle kraj njeje sa bělych ludži štworjeny. To je, kšiba sa indianow, so bychu so s tomahawkami po hłowach bili. Te šwójby, kotrej běchu w revoluziji živy, wotemřewaju. Nordon so wulzyšnje w tym moli, šchtož wón wo Amerizy pišasche. Tu, šchto je najwjetšche Zemeteries! Kěrchowj! Šchto šem s Europy pschidžje a nima dobre pluzja, tón namaka tu šwój row. Šhudži, štrawi Europjenjo pschidžu — ale s kšudoby do — prajmy — bohastwa, dha so maju derje. S teho šem pschidžje wulka šyla wobhdlerjow. Ale šchto s teho wostanje w šchtwórtěj a pjatej generaciji.

Tola nješšym winojty šwoju hłowu s tym čžwilowacz. Bóh tón Knjes žohnuj Waš a naš!

Wasch najpodwolnišchi
w Šhryštubju
Dan. S. Lawčžek.

Montizofu,
27. haprleje 1900.

Ššlepeho dobre špodobanje.

W nabožinskej shromadzišnje, w kotrejž běšche wjele njewěrjažych, něčto se shromadzišny šawola: „Moji pschecželjo, ja njewěrju, šchtož wam tuczi mužojo praja. Sa njewěrju do hele, ja njewěrju do wěčneho šudzenja, ja njewěrju do Boha; pschetož ja wot nich ženje ničžo widžal nješšym!“ Tať powjedasche wón kšwili dale, doniž so druzi hlož se shromadzišny nješběhny.

Njewěrjazy so šydnj, a druzi šapocža: „Moji pschecželjo! Wy prajicže, so je jow w blisťošči rěka, to wěrnó njeje, rěka njeje. Wy prajicže, trawa a šchtomj kolo wokoło roštu, to njeje wěrnó, njeje ani trawa ani šchtomj. Wy mi prajicže, so je tudy wjele luda shromadženeho, ja sašo praju, to wěrnó njeje, tu ničto njeje kšiba ja šam. Šsnano so wy džiwacže, hdže ja s mojej rěčžu čžzu, duž čžzu to prajicž, moji pschecželjo. Sa šym wot naroda šlepy, ja nješšym ženje ničžo wo tych wěžach widžil. Ale hdžž ja jich byčje přejju, to jenicžžy šjewi, so šym šlepy, pschi tym šče wy a te wěžy, kotrej ženje njewidžach, tu tola. A hdžž tónle njewěrjazy nabožne wěžy přejje, doleš je njewidži, to jenicžžy šjewi, so je duchownje šlepy, ale wjazy to njedopokaže. Moji lubi pschecželjo, študujčje žiwjenje Šesuhowe, a wy namafacže: Žiwjenje, šwětko a prawdošč.

Něšchto k rošpominanju.

Šchtož rad dawa, so dolho njeprascha.

Šchtož šy ty dobroho čžinił, to šabudž; šchtož je so tebi dobroho čžinił, to wopomni.

Mjelčecž hacž do praweho čžasa pschetrjedchi rěčžniwošč.

Šowjedacz džeczi sa krotki čžas nawuknu, mjelčecž někotryžkuliz sa čžas žiwjenja njenawuknje.

Šchtož ma šam šchleńčžanu tšechu, nješmě druhich s kamjenjemi mjetacz.

Lěpje je, šam na šwoju wutrobu dyricž, hacž s porštom na druhich polasacz.

Bohaty je tón, kiž ma hnadneho Boha.

S hrěšnikami wójnu, s čžłowjekami měr.

Šudancžka.

Kotry japoschtoł je w šwojej šamšnej kšěži bydlił?

[62 'I 'awax 'axš 'aaxš]
Šchto sa mlódy šerpik s lěhwizu pschima, ale jón na stare s prawizu džerži?

['agodl 'axod — at 'agš 'axau : C 'axyl v 'D 'agaxš 'axšaxš]
Kóždy džej ma šwoje mjeno, kotremu je najšwječzišche date?

['axslu 'axaxšaxš 'ax uq 'axšax 'axšaxš 'axšaxš]
Sa čžo dyrbi tón kóždemu šlužicž, kotryž čže psches wšchěch wošebny byčž?

[77 '01 'awax 'axšaxšaxš v]
Kotry Jan je čžoply a kotry je šymny?

[72 '27 = 'axaxš 'axšaxš 'axš : 'axš '72 = 'axšaxš 'axšaxš 'axš]
Kotre lěto šapocžina so do hód a kotre po hódžoch?

['axš 'I ' 'axšaxš 'axšaxšaxš v 'axšaxš 'I ' 'axš 'axš 'axšaxš]
Kotru šemřetu Šornu je šwjaty Šetr k žiwjenju šbudžil?

[707 '6 'axš 'axš 'axš 'axš 'axš 'axš]
Kotry rócžny čžas ma pschezo šwój štajny džej?

Daliske dobrowólne dary sa wbohe armeniske šyroty:

S Bufečžanskeje wořadhy:

M. N. — hr. 50 np.
Wot Mužikoweje w Šomoržach 1 = — =
Wot M. Š. w Šornobščach 1 = — =

Šromadže: 2 hr. 50 np.

W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobnj džak

Šólč, redaktor.